

การสัมมนาวิชาการประจำปี 2557
ประเทศไทยในสามทศวรรษหน้า:
สู่ความท้าทายเพื่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพ

การเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม:
ความท้าทายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

www.tuhpp.net

วันจันทร์ที่ 24 พฤศจิกายน 2557 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ บี ชั้น 22

สรุปการศึกษา TDR1

💧 การพัฒนาเกษตรไทยเป็นการถลุง
ทรัพยากรธรรมชาติ

😊 ใช้พลังงานมากขึ้นด้วย > food-energy nexus

💧 การจัดการของรัฐแยกส่วน

😊 รวมศูนย์อำนาจและย่อยให้เห็นกับตา

Thailand: Mega Flood, 2011

ข้อควรคำนึง

ระดับการพัฒนาประเทศไม่ได้ลดความรุนแรง

ความถี่ของภัยพิบัติ

1. ฟูกูชิมะ

2. โกอเบ

3. แคทรีน่า

4. เจ้าพระยา 54

สรุปการศึกษาของ TDRI

● R+D เกษตรของไทยอ่อนแอ ควรเอื้อให้เอกชนลงทุน

☹ ➤ การล่มสลายของงานวิจัยในกระทรวงทบวงกรม

➤ R+D ในมหาวิทยาลัยได้ KPI แต่ไม่มี Commitment ระยะยาว และไม่เชื่อมต่อกับหน่วยงานของรัฐ และ เป้าประสงค์ของชาติ

➤ เปิดโอกาสให้มีนวัตกรรมใน Minor crops/ เกษตรสีส้ม

➤ เปิดโอกาสงานวิจัยระดับบ้าน ๆ (Biodiversity)

➤ ต้องเน้น CROP per DROP มากขึ้น

สรุปการศึกษาของ TDRI

● โลกร้อน → นโยบายที่เอื้อให้เกษตรกรปรับตัว

☹️ ➤ โลกร้อนปัญหาแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน
กระจายอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นมากขึ้น

อำนาจหน้าที่ของ อปท. ราชทรัพย์ากร

อำนาจและภารกิจของ อปท. ตามกฎหมาย	ป่าไม้	ที่ สาธารณะ	ขุดดิน/ ถมดิน	ทรัพย์สิน ประมง	ทรัพย์สิน แร่	ทรัพย์สิน น้ำ	คูคลอง ทางน้ำ สาธารณะ
1. ดูแล บำรุงรักษา/ ควบคุม	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
2. แต่งตั้งเป็น พนง.เจ้าหน้าที่	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗
3. อำนาจในการจับกุม/ รั้อถอน	✓	✗	✗	✗	-	✗	✓
4. อำนาจในการออกข้อบัญญัติ/กฎหมายรอง	✗	✗	✓	✗	✗	✗	-
5. ให้ความเห็นชอบโครงการ ในพื้นที่	✓	✓	-	✗	✓	✗	-
6. อำนาจในการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	✗	✗	-	✗	✗	✓	✓
7. อำนาจในการระงับกิจกรรม	✗	-	✓	✗	✗	✗	✗
8. อำนาจในการเพิกถอนสิทธิ/ใบอนุญาต	✗	✗	✗	✗	✗	-	-
9. อำนาจในการให้วางเงินประกัน	-	-	✓	-	-	✗	-
10. อำนาจในการปรับ	✗	-	✗	✗	-	✗	✓
11. อำนาจ/ ภารกิจในการเก็บค่าธรรมเนียม	-	✓	✗	✗	✗	✗	✓

หมายเหตุ: 1. ✓ อปท.มีอำนาจหน้าที่ ✗ อำนาจอยู่ที่ผู้อื่น - ไม่มีการตราในกฎหมาย

สรุปการศึกษาของ TDRI

💧 การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

- ไม่มีประสิทธิภาพ (ชลประทาน/ น้ำท่วม)
- ไม่มีความเป็นธรรม (เขื่อน/ น้ำท่วม)
- ไม่มีความยั่งยืน (เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม)

แต่ไม่ได้ฟันธงว่าจะทำอะไร

Comment: เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม

ระบบเศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งของระบบ
นิเวศน์ ที่น่าเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลัก

- การจัดการทรัพยากรน้ำต้องบูรณาการ

Comment: การจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย

- ภาพรวมสถานการณ์นโยบายของประเทศไทย
- การจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย:
นโยบายและสถาบันล้มเหลว
- ข้อเสนอ

สถานการณ์นโยบายน้ำของประเทศไทย

- ประเทศไทยไม่มีนโยบายน้ำ
- มีแต่หน่วยงานก่อสร้างและการรวมศูนย์อำนาจ
- ตัดเค้กแล้วแยกส่วน
- มีแต่คณะกรรมการที่ไม่มีอำนาจ
- ลอยแพกรรมการลุ่มน้ำ
- ขาดสถาบันจัดการ

(2) Economic Water Security Index (ADB)

	Agriculture	Industry	Energy	Indicator	Index
China	7.22	6.22	7.11	20.56	4
Cambodia	3.56	4.22	6.44	14.22	3
Lao	5.00	4.67	8.67	18.33	4
Myanmar	4.89	4.22	8.44	17.56	3
Thailand	5.89	6.22	5.11	17.22	3
Viet Nam	5.11	4.44	6.22	15.78	3

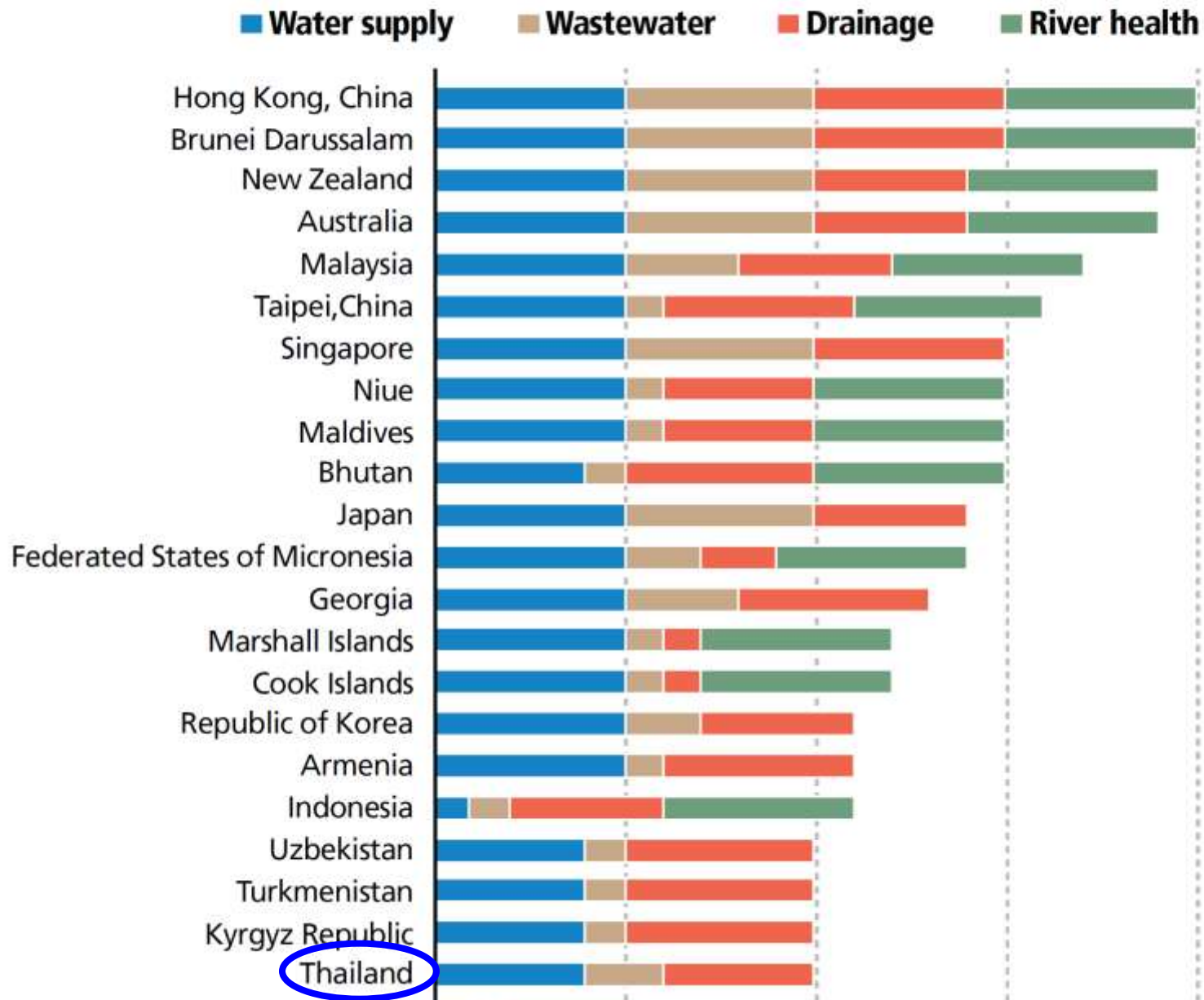
(4) Environmental Water Security Index (ADB)

	Indicator	Index
China	0.26	2
Cambodia	0.29	2
Lao	0.38	3
Myanmar	0.39	3
Thailand	0.16	1
Viet Nam	0.27	2

(5) Resilience to Water-Related Disasters Index (ADB)

	Flood Indicator	Drought Indicator	Coastal Indicator	Indicator	Index
China	0.44	0.43	0.48	0.75	2
Cambodia	0.20	0.11	0.19	0.32	1
Lao	0.20	0.10	-	0.26	1
Myanmar	-	-	-	-	1
Thailand	0.53	0.74	0.52	0.89	2
Viet Nam	0.37	0.45	0.30	0.57	2

Urban Water Security—Progress toward Water-Sensitive Cities

ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

- **Multiple stakeholders**

- ⇒ Multiple objectives

- ⇒ Conflicts

- **Open access**

- ⇒ Inefficient use

- ⇒ Unfair extraction

- ⇒ Unsustainable use

คณะกรรมการ
นโยบายน้ำแก้ไข
ความขัดแย้ง
ระหว่างรัฐ

Tragedy of the Commons

เครื่องมือนโยบายสาธารณะ : น้ำเพื่อเศรษฐกิจ

การคลัง	เครื่องมือการคลังให้ค้ำค่า/ค้ำทุน
ธรรมาภิบาล	มีส่วนร่วม
เกษตร	ประกันภัย/ผลิตภาพต่อน้ำ
อุตสาหกรรม	ภาษีมลพิษ/น้ำกลับมาใช้ใหม่

ขาดการจัดลำดับการใช้น้ำ

- น้ำเพื่อชีวิต
 - อุปโภคบริโภค
 - สุขภาวะและระบบนิเวศน์
- น้ำเพื่อเศรษฐกิจ

การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ

กระบวนการผสมผสานการพัฒนาทรัพยากรน้ำ + อื่นๆ ที่
เกี่ยวโยงกัน เพื่อให้ได้ผลผลิต + สวัสดิการสูงสุดสำหรับ
สังคม + **Human + Society** และเพื่อความยั่งยืน

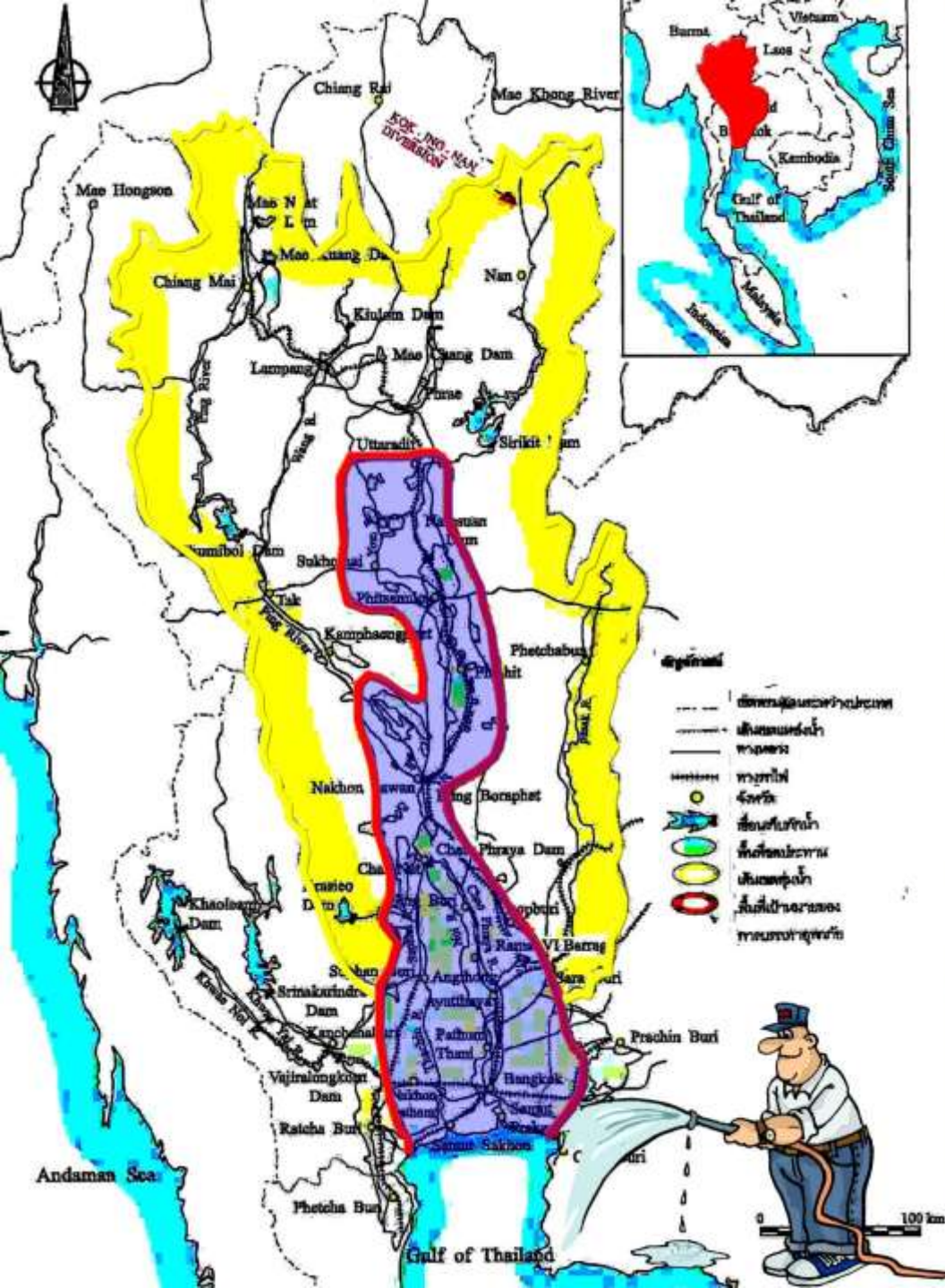
- น้ำ

- การใช้ประโยชน์ที่ดิน

- การคมนาคมขนส่ง

ข้อเสนอ

- ใช้หลักการ Reduce Reuse Recycle
- ใช้เครื่องมือการเงิน การคลังมากขึ้น
- กระจายอำนาจ ความรู้ บุคลากรให้
กับท้องถิ่น
- บูรณาการจัดการ (ดิน/น้ำ/ป่า/น้ำใต้ดิน/
ขนส่ง)
- องค์กรบริหารจัดการน้ำ

พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

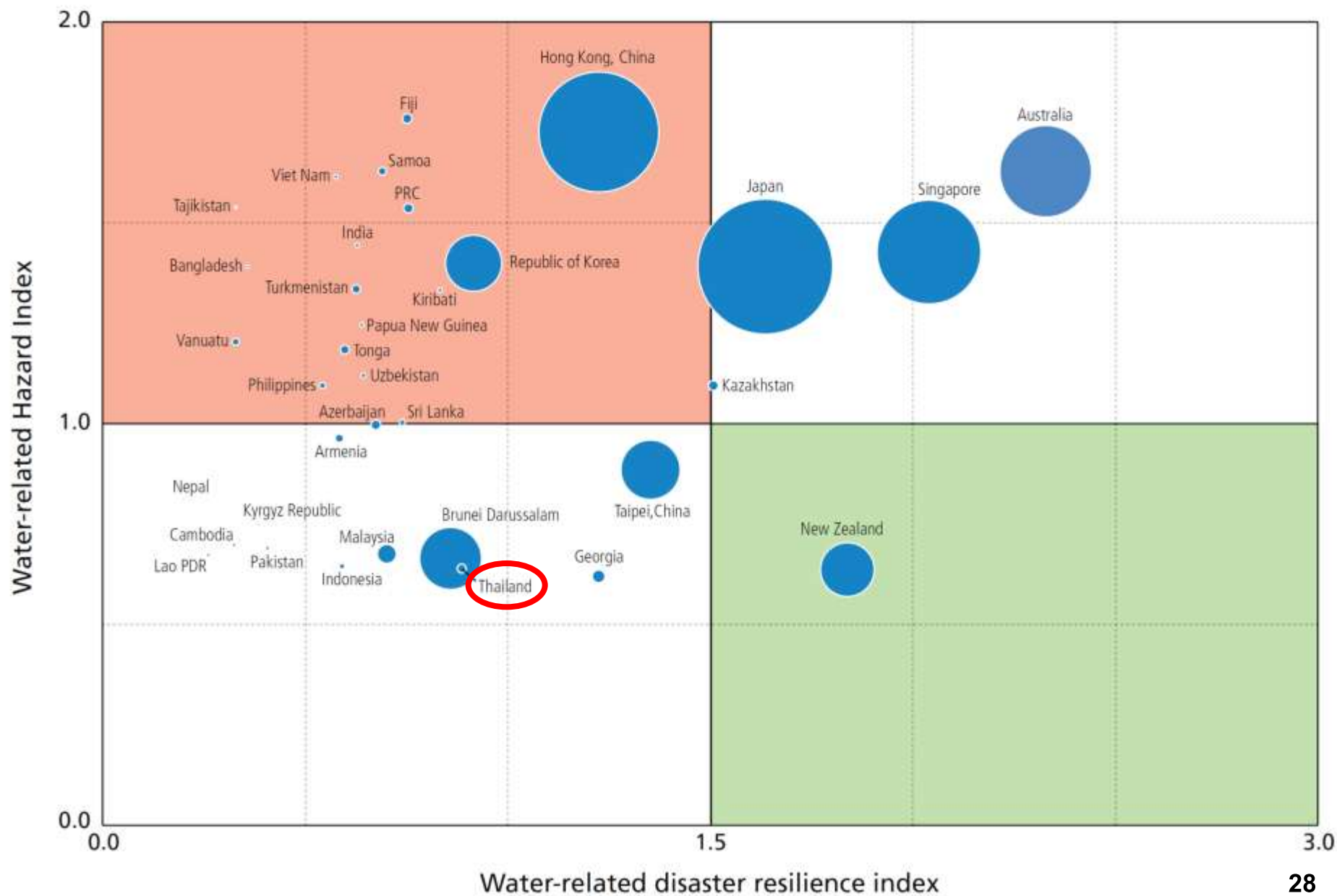
- **ขอบเขตลุ่มน้ำ (157,925 ตร.กม./ 24 ล้านคน)**
- **พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม (35,000 ตร.กม./22%)**
- **พื้นที่ชลประทาน (16,000 ตร.กม./ 3 ล้านคน)**
- **พื้นที่ชุมชนตามแนวริมแม่น้ำ (1,800 ตร.กม./ 12 ล้านคน)**
- **พื้นที่เกษตรกรรมชนบท (17,000 ตร.กม./ 2 ล้านคน)**
- **ท่วมฉับพลันทุก 3-5 ปี**
- **อุทกภัยรุนแรงทุก 20 ปี (พ.ศ.2538, 2549)**

ขอบคุณค่ะ

(3) Urban Water Security Index (ADB)

	Piped Urban Water Supply Access	Water Supply Access	Wastewater Treatment	Wastewater Index	Flood Damage Losses (\$ per capita)	Drainage Index	Indicator	Urban Factor	River Health Index Factor	Index
China	95 %	5	58 %	1	119.58	4	10	0.9	0	2
Cambodia	63 %	2	9 %	1	56.14	5	8	0.8	0	1
Lao	55 %	1	6 %	1	74.70	5	7	0.8	1	2
Myanmar	19 %	1	10 %	1	247.80	3	5	0.9	1	2
Thailand	80 %	4	62 %	2	30.31	5	11	1.0	0	2
Viet Nam	59 %	1	19 %	1	198.61	3	5	0.8	0	1

Water-Related Hazard Relative to Resilience

Estimated Mean Annual Water-Related Disaster Damages (\$ per person)

